

Es hora de que els països democràtics es donguin compte de que cal actuar netament i no pas còmicament.

L' IDEAL

FRANQUEIG CONCERTAT

(Segona època) Any II - Núm. 80 Setmanal afíllat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 15 cèntims
LLEIDA, divendres 3 de setembre de 1937. Redacció i Administració: Blondel, 60 Telèfon 1221

TEMES D'ACTUALITAT

On anirem a parar?

Es cosa perfectament comprensible i justificada que, amb el trasbals econòmic produït per la guerra, hi hagi puja de preus en la major part d'articles de consum.

Pel que es refereix als que han de venir de l'exterior, la carestia és paral·lela a la depreciació de la nostra moneda i no hi ha més que sotmetre's a un fet que està per damunt de la nostra possibilitat d'acció, que es limita a reduir al mínim les matèries a importar, procurant substituir-les per altres elaborades en el país.

La cosa varia d'aspecte en els productes que es donen o s'elaboren dins del nostre territori. Naturalment, amb la catastròfica reducció d'hores de treball i l'augment de sous, o de jornals, automàticament havia de venir-ne un augment de preu en els articles de consum. Amb tot, si l'augment no hagués estat altre que el degut a aquests dos factors, i res més que això, hauria pogut resistir-se. Però el fet és que després, la voracitat creixent dels que venen, ha arribat a tals extrems que, avui en dia, el problema del menjar és de solució gairebé impossible.

Die per dia, i sense que una política de proveïments hi faci res per aturar-ho, veiem com els articles més indispensables per la vida arriben als núvols. Un ou, una pesseta. Un melon, deu rals. Una lliura de peix, deu pessetes. La carn, que fins fa cinc dies es venia a dotze pessetes el quilo, s'ha posat a quinze, sense cap motiu. Un platet de verdura per a tres o quatre boques, dues pessetes. I així tot, per l'estil.

Cada dia surten disposicions oficials regulant i ordenant els preus de venda dels aliments. Cada dia apareixen nomenaments de delegats i inspectors d'economia, proveïments i agricultura encarregats, hem de suposar, de parar els peus als aprofitadors sense entranyes. Aqueixos delegats i inspectors formen, a hores d'ara, una veritable legió; però el cert és que no hem vist que servissin de res, i no sembla sinó que la seva existència sigui purament parassitària. La gent els mira amb rezel, convençuda que no

ens presten cap utilitat. Heu llegit mai en cap diari, el fruit del seu treball? Teniu esment que aqueixos inspectors inspeccionin res, comprovin preus, fiscalitzin la venda, imposin sancions d'alguna mena? No ho heu vist. Els aprofitadors campen impunement pels seus respectes, ens imposen tranquil·lament la llei que els dicta la seva cupiditat, i ací no passa res, llevat d'un poble, extremadament soferit, que es veu indefens contra aqueixa confabulació i assisteix resignat, per ara, a la trista condició de víctima del fracàs sorollós d'una política de proveïments.

El Govern de la República acaba de dictar una disposició sobre el preu dels articles destinats al consum que ens sembla ben orientada. Estableix els preus d'origen i fixa el tant d'augment lícit pel comerciant. No crea juntes, ni delegats ni inspectors. No fa olor de burocràcia; però transpara un bon sentit i una energia que ja voldríem a Catalunya.

Avui, llevat del problema militar, que està per damunt de qualsevol altra preocupació, no en tenim cap més de tan greu com el de l'irritant expoli que se'n fa amb els articles de consum diari. Un descontent sord és clarament perceptible per qui vulgui sentir-lo. Fins ara, no ha arribat a determinar protestes sorolloses, però és imprudent jugar amb foc, i caldria que tantes persones com tenen l'obligació de corregir abusos, es dedicuessin a feina més positiva que la que fins ara hem vist.

Molt ens plauria no haver d'insistir en el tema i la nostra major satisfacció seria que el fracàs d'ara es convertís en un èxit més rotund. Amb uns quants aprofitats a la presó i unes quantes botigues tancades n'hi hauria prou per a que la cursa actual es detingués.

Demanem una política severa, de guerra, sense contemplacions, en el ram de l'alimentació especialment. Comprenem la carestia de certs articles i no ens en queixarem pas. Ens expliquem que l'oli, el carbó, el cafè, hagin augmentat prudentment. Però que certs articles es venguin a un preu cinc i sis vegades més cars que abans,

articles indispensables per a la vida, sense res que ho justifiqui, ni és comprensible ni és tolerable.

Les autoritats, el Govern, els Ajuntaments, han d'actuar amb tota energia si no volen caure en el descrèdit més gran i si volen prevenir-se contra desagradables derivacions de la situació actual, que no pot durar un dia més.

Un fracàs

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, en un dels números d'aqueixa setmana, ha publicat una Ordre de la Conselleria de Finances en la qual ordena que en el terme de quinze dies es constitueixi la Comissió encarregada de dictaminar sobre els diversos aspectes del problema de l'estatge, Comissió creada... en febrer últim, o sigui fa sis mesos, durant els quals es veu que no ha trobat, encara, el moment per a iniciar el seu treball.

No pot passar-nos per alt un fet de tant volum, i quan tanta desgana es manifesta per organitzacions i partits per a abordar definitivament el problema de la eventual municipalització de l'estatge, és lícit creure que no és sols per apatia que la Comissió no s'ha reunit, sinó que els motius deuen ésser d'altra índole.

Les precipitacions són sempre poc recomanables. Però si afecten a l'entronya mateixa de l'economia pública i privada, són perilloses i poden derivar en veritables catàstrofes. Tocats de la mania de fer «experiències» i assajos revolucionaris, un bon dia ens trobarem amb la municipalització de de l'estatge. I ja està. Però, i després?

L'Ajuntament de Barcelona, que té un pressupost de cent vuitanta milions de pessetes, ingressava, pels diferents conceptes en que la propietat urbana tributava—aigua, clavegueres, llum, millores i reformes, 1 per 100 sobre solars, tribunes, contribució directa, etc.—uns 52 milions de pessetes anuals, o sigui més de la quarta part dels seus ingressos. Naturalment, amb la municipalització han desaparegut, i com a ingrès net de la reforma, segons llegírem fa pocs dies, es calcula que no ingressarà més enllà de cinc milions de pessetes.

I l'Estat? Les repercussions que sobre

les seves finances ha produït la municipalització, són igualment catastròfiques. La baixa ocasionada en la contribució per urbana és enorme, encara que no tan sensible com la dels Ajuntaments. Però en les circumstàncies actuals, en que l'Estat, ofegat per les abrumadores càrregues que la guerra li ocasiona, necessita d'unes rendes sòlides, és sensible que una de les més sanes es vegi considerablement disminuïda.

Què direm sobre la milionada de pessetes que representaven els jornals de tots els rams de la construcció, dedicats a obres d'entreteniment, reforma i millora de la propietat urbana? Si es pogués fer una estadística entre el que abans es despendia cada any pels propietaris de cases, interessats a mantenir-les en bon estat, i la irrisòria quantitat que actualment hi dediquen els Ajuntaments, preocupats, més que res, en no despendre res, es veuria que el perjudici pels mateixos treballadors de la construcció ha estat senzillament enorme, amb greu dany per l'economia general, que ha vist anihilada una riquesa circulant, en forma de jornals i materials.

Ara, penseu, si podeu, i mediteu en les conseqüències de la reforma en un altre sector: el dels milers de petits propietaris que vivien dels seus estalvis de tota la vida acumulats en la compra d'una modesta casa, i que avui, ja vells, i inútils per a orientar la vida en altres activitats, es moren materialment de gana, empobrits i adolorits.

Ací teniu alguns dels motius de la «desgana» de la Comissió a reunir-se. Hem arruïnat la petita propietat, hem ferit de mort les finances dels Ajuntaments i de l'Estat, hem estroncat la riquesa que feia circular la propietat privada i no hem beneficiat ningú. Hem fet, en suma, el negoci de Robert amb les cabres.

A nosaltres ens consta que la convicció del fracàs de la municipalització ha arribat a les altures, a les esferes responsables de govern. És possible que, per motius comprensibles, d'aqueixa convicció per un temps, no se'n derivi res; però un dia o altre, la realitat brutal del fracàs obligarà a una virada radical. Perquè amb teories no es menja.